



12. APRIL
2017

DRŽAVNO
TEKMOVANJE
V ZNANJU
VESELE ŠOLE



6. RAZRED OSNOVNE ŠOLE

VESELOŠOLEC/VESELOŠOLKA

ŠOLA

1. Za našo uspešnost na tem planetu se lahko zahvalimo našim možganom, predvsem pa naši sposobnosti širjenja informacij. Eden od načinov, kako se spomin oziroma informacije širijo, je pripovedovanje zgodb. Katera od naštetih naslovov nista ljudski pravljici? Poišči DVA vsiljivca in ju prečrtaj.

Šnofijeva družčina

Janček ježek

Zlata ptica

Sovica Oka

O povodnem možu

2

2. Dober spomin imajo nekatere elektronske naprave, njihovo zmogljivost merimo v bajtih. Obkroži ustrezno možnost, tako da bosta povedi vsebinsko pravilni.

- a. Milijardo bajtov označuje merska enota GIGABAJT / TERABAJT.
Bilijon bajtov označuje merska enota GIGABAJT / TERABAJT.
b. Kilobajt je MANJŠA / VEČJA merska enota od bajta,
megabajt je MANJŠA / VEČJA merska enota od gigabajta.

2

3. Znanost je sila zanimiva! Ob pomembnih novih odkritjih pogosto uporabljamo izraz hevreka. Od kod je prišel in kaj pomeni? Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

- a. To je ime kemijskega elementa, ki sta ga odkrila Pierre in Marie Curie.
b. To je ime za znano Einsteinovo enačbo teorije relativnosti.
c. To je Newtonova kletvica, ki mu je ušla, ko mu je na glavo padlo jabolko.
č. To je Arhimedov vzklík navdušenja, ko je med kopanjem v kadi odkril zakon o vzgonu.
d. To je ime prvega razvojnega znanstvenega laboratorija.

2

4. Eden največjih dosežkov v boju proti boleznim je bilo odkritje zdravila, ki ga je leta 1928 odkril škotski bakteriolog Alexander Fleming. Kako se imenuje antibiotik, ki ga je odkril? Odgovor napiši na črtice.

2

_____ N _____

DOBER
ZACETEK!



5. Veselošolci imamo radi sladko. Zdi se, da nam brez sladkorja ni živeti. Preberi spodnje trditve in ugotovi, katere so pravilne in katere ne. **Obkroži DRŽI, če je trditev pravilna, oziroma NE DRŽI, če je napačna.**

2

a. Za osnovo lestvice sladkosti je vzeta saharoza.

DRŽI

NE DRŽI

b. Pri pretvorbi maščob v sladkorje nastaja tudi strupeni serotonin.

DRŽI

NE DRŽI

c. Vsa sladila so umetna, torej proizvedena sintetično.

DRŽI

NE DRŽI

č. Sladkor so prvi pridelovali v starem Egiptu.

DRŽI

NE DRŽI

6. Sladkosnede so tudi nekatere živali, za prvo »pridelavo« sladkorja pa so zaslužne čebele. Kako se imenuje sladki sok, ki ga čebele nabirajo na cvetovih in predelujejo v med? **Odgovor napiši na črto.**

2

7. Veselošolci radi prebiramo knjige Roalda Dahla, enega najbolj priljubljenih avtorjev za otroke. Zgodba o gremlinih, ena prvih, ki jih je Dahl napisal, pripoveduje ... **Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.**

2

- a. ... o velikanih, ki nagajajo strašnim učiteljicam.
- b. ... o zverinicah, ki nagajajo hrustljavim krokodilom.
- c. ... o zverinicah, ki nagajajo nadgravžnim čarovnicam.
- č. ... o škrtih, ki nagajajo pilotom in povzročajo okvare letal.
- d. ... o škrtih, ki nagajajo bruhogabnim trolom.

8. Dahl je do odraslih, ki otrok ne spoštujejo, zelo neusmiljen – vsi so za svojo zlobo hudo kaznovani. Kako je ime deklici, ki zna poskrbeti za strašno Volovškarco? **Odgovor napiši na črto.**

2

9. Letos praznujemo 500 let od začetka reformacije, uporniškega obdobja, v katerem je v Evropi vladala popolna zmeda. **Poveži, da bo prav. K vsaki številki napiši po eno črko. Pozor, ena črka je odveč.**

2

- | | |
|-----------------------|---------------------------|
| 1. papež _____ | a. misijoni |
| 2. Martin Luter _____ | b. šest žena |
| 3. jezuiti _____ | c. razkošje, blišč in moč |
| 4. Henrik VIII. _____ | č. sežig na grmadi |
| | d. prevod <i>Biblije</i> |

10. Po uporniškem obdobju nič več ni bilo tako kot prej: tiskale so se knjige in izobrazba je bila dostopnejša. Kje sta bili natisnjeni prvi slovenski knjigi? **Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.**

2

- | | |
|-------------------|-------------------|
| a. V Ljubljani. | b. V Rothenburgu. |
| c. V Trstu. | č. V Tübingenu. |
| d. V Wittenbergu. | |

NAPETO
POSTAJA!



11. Bogastvo je neenakomerno porazdeljeno med državami sveta oziroma med posameznimi ljudmi. Preberi spodnje trditve o družbeni neenakosti in ugotovi, katere so pravilne in katere ne. Obkroži DRŽI, če je trditev pravilna, oziroma NE DRŽI, če je napačna.

2

a. Bill Gates, ki velja za enega najbogatejših Zemljanov, je ustanovitelj podjetja Apple.

DRŽI

NE DRŽI

b. Mnogi bogataši imajo podjetja v revnih državah in izkoriščajo tamkajšnjo poceni delovno silo.

DRŽI

NE DRŽI

c. 1 % najbogatejših Zemljanov pogloblja družbeno neenakost.

DRŽI

NE DRŽI

č. Med revnimi ne narašča prezir do bogatih, z razmerami so zadovoljni.

DRŽI

NE DRŽI

12. Zlato je kovina, torej naravno bogastvo, a ker je redko in ne rjavi ali izgubi leska, pomeni veliko vrednost. Skriva pa se tudi v nekaterih napravah za vsakdanjo rabo. V katerih? Obkroži črko pred DVEMA pravilnima trditvama.

2

a. V žarnicah.

b. V komunikacijskih napravah.

c. V namiznih in prenosnih računalnikih.

č. V gospodinjskem mešalniku.

d. V sušilniku.

13. V Sloveniji raste v naravi devet vrst mesojedk. Na listih ene izmed njih so manjše in manj opazne lepljive kapljice, na katere se prilepijo majhne živali. Lahko je navadna ali alpska – katera slovenska mesojedka je to? Odgovor napiši na črto.

2

14. Veselošolci se navdušujemo nad barvitim, eksotičnim svetom. Tudi nad orhidejami! Mnoge živijo v nenavadnih razmerah in imajo nenavadne lastnosti. Preberi spodnje trditve in ugotovi, kateri sta napačni. Obkroži črko pred DVEMA nepravilnima trditvama.

2

a. Orhideje rastejo na vseh celinah razen na Arktiki.

b. Ekvador in Kolumbija sta raj za orhideje.

c. Cvetovi orhidej so že stoletja simbol romantičnosti.

č. Vse orhideje žuželkam ponujajo sladek nektar.

d. Cvet vanilje sploh ne diši.

15. Ob prebiranju veselošolskih tem in člankov si se srečal z nekaterimi zgodovinskimi osebami. Kdo je bil kaj? Poveži, da bo prav. K vsaki številki napiši po eno črko. Pozor, ena črka je odveč.

2

1. Jules Verne _____

2. Karel V. _____

3. Elizabeta I. _____

4. Patricia Neal _____

a. nemški cesar

b. angleška kraljica

c. ameriška filmska igralka

č. francoski pisatelj

d. ameriška izumiteljica

ODLIČNO
TI GRE!



16. Ob prebiranju veselošolskih tem in člankov si se srečal z nekaterimi sopomenkami, strokovnimi izrazi in tujkami. Poveži, da bo prav. K vsaki številki napiši po eno črko. Pozor, ena črka je odveč.

2

- | | |
|---------------------|-------------------|
| 1. laktoza ____ | a. sadni sladkor |
| 2. fruktoza ____ | b. mlečni sladkor |
| 3. kukavičevke ____ | c. mesojedke |
| 4. obločnica ____ | č. orhideje |
| | d. vrsta svetila |

17. V Pilovih Tačkah smo spoznali koalo in pingvina. Preberi spodnje trditve in označi, za katero žival veljajo. Če trditev velja za koalo, v okvirček napiši K, če velja za pingvina, vstavi P. Če trditev drži za obe živali, vstavi O.

2

- a. Mladič se izleže iz jajca.
- b. Mladič pije materino mleko.
- c. Predstavnik te vrste ogroža predvsem izguba življenjskega prostora.
- č. Od enega leta dalje se hrani le še z listi.

18. V Pilovi rubriki Resnice o zgodovini smo se spraševali, kako določamo datume iz preteklosti, ki jih ni nikoli nihče zapisal. Katera pojma sta zašla na seznam astronomskih pomočnikov, s katerimi smo razvozlavali zgodovinske datumske uganke? Poišči DVA vsiljivca in ju prečrtaj.

2

dolgi dan solsticij sončni mrk konjunkcija disjunkcija

19. Prekrižarili smo letošnje teme, zdaj pa zavijti pero za veselošolsko logično nalogo. Sladkosneda veselošolca Tonja in Tine imata skupaj 10 piškotov. Tonja ima 2 piškota več kot Tine. Koliko piškotov ima Tonja? Odgovor napiši na črto.

2

20. Znanje tujih jezikov odpira vrata v širni svet. Reši angleško nalogo, če se učiš angleščino. Če se učiš nemščino, preskoči to nalogo in reši naslednjo nalogo v nemščini.

2

Read each description and match the correct word with the description. Attention, there are two words too many. (Preberi opise in poveži, da bo prav. K vsaki številki napiši po eno črko. Pozor, dve besedi sta odveč.)

- | | | |
|--|------------------|--------------|
| 1. Living together of two plants, for example, an orchid and another plant. ____ | | |
| 2. The invention of printing press was very important for its rapid spread. ____ | | |
| 3. A common source of energy in living organisms. ____ | | |
| 4. Tool to pass on memories and knowledge. ____ | | |
| a. stories | b. endemism | c. symbiosis |
| č. vitamins | d. carbohydrates | e. literacy |

Lies die Beschreibung und verbinde was zusammenpasst. Pass auf, zwei Wörter sind zu viel. (Preberi opise in poveži, da bo prav. K vsaki številki napiši po eno črko. Pozor, dve besedi sta odveč.)

- | | | |
|--|------------------|-------------------------------|
| 1. das Zusammenleben der Orchidee und einer anderen Pflanze ____ | | |
| 2. die Erfindung der Druckmaschine war für schnellere Ausbreitung der ausschlaggebend ____ | | |
| 3. häufige Quelle der Energie in Lebewesen ____ | | |
| 4. damit überliefern wir Erinnerungen und Kenntnisse ____ | | |
| a. Geschichten | b. Endemismus | c. Symbiose |
| č. Vitamine | d. Kohlenhydrate | e. Schreib- und Lesefähigkeit |

